

Türkçe
bilenlere
İngilizce
öğretebilen
metod

**TANER
ÇAĞLI**

**KOD
DEĞİŞTİRME
METODU**

**İNGİLİZCE
EĞİTİMİ
MATERYALİ**

**SİSTEM
DÖKÜMANI**

**Etap
2**

**KOD
DEĞİŞTİRME
METODU
İLE İNGİLİZCE
EĞİTİMİ**

2. ETAP

İçindekiler Tablosu

KOD DEĞİŞTİRME EĞİTİMİ (2. Etap)	4
# İlgili Eki	4
# "TO" ve "ING"	7
"-ing"	7
"to" [-mek / -meyi / -meye (mek için)]	12
1. TO [MEK/MAK]	12
2. TO [MEYİ/MAYI]	14
3. TO [MEYE / -MAYA MEK İÇİN / MAK İÇİN]	15
"-ing" ile Cümleden İsim Üretme Örnekleri	16
# GOING TO (-ecek going to)	20
# GEÇMİŞ ZAMAN (-idi ortaç X2)	21
CÜMLE KALIPLARI VE CÜMLE MANTIĞI	22
1. ŞİMDİKİ ZAMANA DAİR CÜMLE KALIPLARI	23
2. GEÇMİŞ ZAMANA DAİR CÜMLE KALIPLARI	24
3.EŞİTLİK (=) CÜMLESİ	27
Şimdiki Zaman ve Geçmiş Zaman için ORTAÇ LİSTESİ VE ÖRNEK KULLANIMLAR	
DÜZENSİZ FİİLLER EZBER LİSTESİ	32
# -Dİ'Lİ ZAMANLAR	39
1.-Di'li Geçmiş Zaman (did):	39
2.-Di'li Geçmemiş Zaman (-mış durumda):	40

İŞARETLER (1, ★, #): Kod Değiştirme Yöntemi ile 48 Saatte İngilizce eğitimi 12 haftalık bir sürece yayılmıştır. Bu süreçte, *Kelime Türleri* ile başlayan 1, 2, şeklinde yazılan başlıklar ortak bir anlatım dil oluşturmak açısından verilen Altyapısal Bilgileri, ★ İşaretleli başlıklar Ara Konuları ve # işaretli başlıklar ise İngilizcenin tamamını bir bütün halde hatırlamanızı sağlayacak Ana Konuları gösterir.

İLGİ EKİ

1. Aynı Ögede birden fazla isim grubu (BSİİE) bulunması halinde isim grupları diğerine -ki ile bağlanır.

Bir cümlede yüklemle sol baştan bağlantı kurmuş / ... / içerisinde 2 adet EBSİİ grubu da olabilir. Bu durumda Türkçe bir cümle inceleniyorsa Türkçenin İsim Matematiği BSİİE olduğu için / ... / içindeki grupta Edattan sonra yer alan **-ki** 1. İsim grubunun (BSİİE) bittiğinin fakat **öğenin bitmediğinin göstergesidir** ve kesinlikle tek başına bir öge olamaz.

-ki'nin bulunduğu BSİİE her zaman ilgi çekmek yani detay vermek amacı taşır ve kendisinin tıpkı BSİİE içindeki Sıfatlar gibi öge olarak bir değeri yoktur. -ki'den sonra ne varsa hem gerçek bilgi hem de gerçek öge odur. -Ortada sadece ilgi-bilgi söz konusudur. İlgi detayı verir öge değildir; bilgi esası verir ve ögedir.

Türkçenin sıralama prensibi gereği, 1. İsim grubu (BSİİE) **detay**, 2. İsim grubu (BSİİE) ise **esas** bilgiyi gösterir ve detayın detay olduğunu ispat etmek için -ki eki kullanılır ancak aynı ögedeki bu 2 İsim grubu İngilizceye II. EBSİİ + I. EBSİİ şeklinde yani "esas-detay" şeklinde çevrilmelidir çünkü **İngilizcede önce 'esas bilgi' sonra 'detay bilgi' verilir.** Tasarımsal özelliklerinden ötürü, **İngilizcede ilgi ekine karşılık herhangi bir şey söylemeye gerek yoktur.** İki ögeyi hızlı bir şekilde söylemek yeterlidir.

Örnek

	Bu	arabada	-ki	küçük	çanta	-dan		from	the	small	bag	in	this	car
TR	B.	İ.	E.	S.	İ.	E.	EN	E.	B.	S.	İ.	E.	B.	İ.
	Detay (ilgi)			Esas (bilgi)				Esas (bilgi)			Detay (ilgi)			

Not: İlgi halinde yer alan *iki isim grubuna* da ayrı ayrı "*Hayat Üçgeni*" uygulanmalıdır. Yani "*Hangi küçük çanta?* " diye sordüğümüzda "bu arabadaki" cevabını alıp da "küçük çanta'yı belirteçsiz bırakamazsınız.

Not: İngilizcede ilgi ekinin karşılığı "that is veya that was" bağlaçlarıdır *ancak mecbur kalmadıkça* kullanılmaz.

2. Türkçe aynı ögede birden fazla BSİİE bulunmasına rağmen -ki 'siz de bağlayabilir.

Türkçe her ne kadar aynı ögede yükleme bağlantı kurmayan BSİİE'ler yani İsim grupları için -ki ekini geliştirmiş olsa da bunu tüm durumlara yansıtmamıştır. Nasıl ki İngilizler -ki kullanmadan bu isim gruplarını birbirine bağlayabiliyorsa Türkler de aynı mantıkla bu grupları birbirine -ki 'siz bağlamayı başarmışlar. Bu durumda öge içinde detay-esas ilişkisindeki detayı Edat'a rağmen ögenin bitmemesinden anlarız. Biliyorsunuz ki Türkçede İsmi Matematikçi BSİİE aynı zamanda şunu gösterir:

Türkçede her Edat bir ögenin bittiğine ispattır fakat **Edat'a** rağmen mevcut grup yükleme bağlantı kuramıyorsa orada -ki görmeseniz bile bir **"İlgi hali"** düşünmek durumundasınız ve o ögenin içindeki İsim gruplarını İngilizceye yine esas-detay prensibiyle aktarmak gerekir.

Örnek

İstanbul gibi bir şehirde yaşamalısın.

/ İstanbul gibi bir şehirde / yaşamalısın.

(‘İstanbul gibi yaşamalısın’ bağlantısı yok.)

	İ.	E.	B.	İ.	E.								E.	B.	İ.	E.	İ.
TR	İstanbul	gibi	bir	şehir	-de	yaşa	malı	sin		You	must	live	in	a	city	like	İstanbul
	N2.					İm.	F.	Ö.		Ö.	F.	İm.	N2				
	Detay		Esas										Esas		Detay		

Yukardaki cümlede "İstanbul gibi" grubu yükleme bağlantı kuramadığı için öge olamadı ve yükleme bağlantı kuran yan tarafındaki bir şehirde ile aynı ögeye dahil oldu. Çünkü "İstanbul gibi" grubu "bir şehirde" ögesi ile ilgili verilmiş bir detaydır. Yani, bir nevi parantezdir.

Parantez (...) daima bir bilgiden sonra yazıldığı için İngilizcede "like İstanbul" bilgisi **"bir şehir-de"**den sonra yazılmıştır. Yani bakış açısı şöyledir: "... / bir şehirde (İstanbul gibi) / ..."

3. "Of" bir edattır ve anlamı -e/-a ait'tir.

İngilizcede en sık kullanılan kelimelerden biri olan "of" bir Edat'tır ve gerçek anlamı "-e/-a ait" tir ancak -e/-a ait Türkçe'de popüler bir tercih olmadığı için yerine «-nın» eki kullanılır. 'Of' İngilizcede aitlik anlamı veren en popüler kelimelerden biridir. Türkçeye tercümesinde -nın şeklinde yorumlandığı için bazen 'Aitlik Belirteci' gibi düşünülür fakat 'of....' aslında -e/-a ait anlamına gelen Edat türünde bir kelimedir. "Of" Edat türünde bir kelime olup EBSİİ'nin E bölümünde kullanılır.

Edat olan -nın ise "EBS/İ₂ İ + EBS/İ₂ İ (aynı ögede birden fazla EBSİİ bulunması)" prensibine göre kurgulanır. Buna göre, sahipliğin bulunduğu kısım diğer kısmın **detay bilgisidir** ve parantez içindeymiş gibi düşünülerek esas EBS/İ₂ İ'nin hemen arkasına yazılmalıdır.

Örnek

Bu	markay	-a ait	bir	ürün	Bu	marka	-nın	bir	ürünü	a	product	of	this	brand
B.	İ.	E.	B.	İ.	B.	İ.	E.	B.	İ.	B.	İ.	E.	B.	İ.
Detay				Esas	Detay				Esas	Esas				Detay

İlgi Hali ile ilgili karışık Örnekler

/Kimliğinizin ön yüzündeki seri numarası/

(kimlik: id card / seri: serial / numara: number / ön: front / yüz: side)

/Kimliğinize ait | ön yüzde | seri numara/

detay detay esas

Aynı / ... / içinde 3 tane EBSİİ bulunuyor ve en sondaki Esas EBSİİ olduğundan Sondan başa doğru tüm EBSİİ'ler (esas'tan detaylara doğru) sıralanır:

Seri numara | ön yüzde | kimliğin-e ait

The serial number on the front side of your id card

/Kimliğinizin ön yüzündeki seri numarasının ilk rakamı/

(kimlik: id card / seri: serial / numara: number / ön: front / yüz: side / ilk: first / rakam: digit)

ilk rakam | seri numarasına ait | ön yüzde | kimliğe ait

The first digit of the serial number on the front side of your id card

/Filmin ana karakterinin konuşma şekli/

(film: movie / ana: main / karakter: character / konuş-:speak / şekil: way)

Konuşma şekli | ana karaktere ait | filme ait

The speaking way of the main character of the movie.

"TO" ve "ING"

"-ing "

1. Türkçede eylemlerin peşine gelen **"-ma, -ış, -mak"** ekleri ne ise İngilizcede eylemden isim yapmaya yarayan **"-ing"** de odur. Ancak, kullanım şekli ve mantığı olarak **"-mek/-mak"** anlamındaki **TO** ile tamamen aynıdır. Yani, nasıl ki **"to F+Ö"** idi, **"-ing"** de yine normalde cümle olması gereken bir grubun **"F-Ö"**sünün yerine geçer fakat kendisi bir kelime değil, ek olduğundan grubun başına değil de İmaj olduğu düşünülen eylemin sonuna gelir.

kalp atışı = heart beating	soruş şekli = asking way
yürüme yolu = walking road	durma mesafesi = braking distance

Anlam bakımından **"-ma, -ış, -mak"** olduğuna göre;

Ve **"-mek to"** olduğu bilindiğine göre **"to" "-mek"** anlamında kullanıldığı takdirde **"-ing"** ile aynı anlama gelir diyebiliriz.

Aralarında teknik anlamdaki **en önemli fark: To (-mek anlamındaki) grubu komple isim yapmasına rağmen EBS/İİ öğelerinden herhangi biriyle bir arada kullanılamaz.** Yani, **"to"** ile elde edilmiş bir isim **tek başına** kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Bu prensipten dolayı:

"Güzel bir yürüyüş a nice walking"	şeklinde bir kullanım <u>mümkün</u> ken. ✓
------------------------------------	--

B. S. İ.

"Güzel bir yürümek a nice to walk"	şeklinde bir kullanım <u>mümkün</u> değildir. ✗
------------------------------------	---

B. S. İ.

Aynı şekilde, **"Yürümen your walking"** şeklinde bir kullanım mümkün ve doğalken **"your to walk"** mümkün değildir.

Yani, tekrarlamak gerekirse, **"to"** ile elde edilen bir isim tek başına olmak zorundadır.

Buna karşın, "-ing" ile elde edilen bir isim gerçek anlamda bir isimdir. Ve **EBS/İİ'nin ana ögesi konumunda da kullanılabilir.** Öge bakımından ise – **kesin bir kural olmamakla beraber** – tek fark: **"-mek/-mak"** lı kısım cümlelerin **öznesi** ise **-mek -ing** fakat **"-mek/-mak"** lı kısım cümlelerin **özne dışında bir ögesi** ise **"-mek to"** dur.

Örnek

Yürümek güzel.	(Yürü-mek: özne)	Walking is nice.
Yürümek istiyorum.	(Yürü-mek: Nesne)	I want to walk.
Amacım yürümek.	(Yürü-mek: İmaj)	My aim is to walk.

Doktoru yarın görmek uygun.

Seeing the doctor tomorrow is appropriate. To See the doctor tomorrow is appropriate.

Ancak "-mak" ılı öge özne olduğundan "to" yu değil de "-ing" i tercih etmek daha uygundur.

-Mak edatlıysa ozaman "to" değil "-ing" olmak zorunda.

Örnek: Düşünmeden(düşünmesiz) konuşmak, emeklemeden(emeklemesiz) yürümek gibidir.

Speaking without thinking is like walking without crawling.

"-ing" eki eylemden isim yapmak dışında cümleleri de aynı şekilde İsim yapabilir demiştik. Bunu şöyle izah edebiliriz:

Türkçede "mastar" olarak bilinen "-mek/-mak" ve bununla beraber "-ma/-ış" ekleri aslında önemli bir görevi üstlenmektedirler. "-ma/ış/mak" ekleri eylemleri isim yaptığı kadar cümleleri de isim yapar.

Örneğin:

Yürü-mek			walk-ing		
Her gün	yürü	-mek	[Walk	-ing	everyday]
Z ₂	İm.	F+Ö	İm.	F+Ö	Z ₂
			[İsim]		

Bilmeniz gereken, "-ma/ış/mak" sonuna geldiği ögenin tamamını tek bir isim yapar. Bu isim ne kadar uzun bir cümleden türetilmiş olursa olsun gerçek anlamda bir isimdir ve EBSİİ formatında kullanılabilir. Dolayısıyla, bu eklerin arkasında bir şey varsa, tıpkı normal isimlerde olduğu gibi Belirteç veya Edattır. Yani, bu isimleri belirtebilir veya edatlayabilirsiniz.

Örneğin:

"Bu yöntemle ingilizce konuşmak kolay."				
Bu yöntemle	İngilizce	konuş	-mak	{kolay}
N2	N1	İm.	F.Ö.	
[Özne]			[İmaj]	

Speak	-ing	English	with this method	is	easy
İm.	F.Ö.	N1	N2		
Özne				F.	İm.

Özne ögesi "Bu yöntemle İngilizce konuşuyorsun" cümlesinden "-iyor-sun" öğelerinin düşürülmesi sayesinde türetilmiş **uzuuuun** fakat gerçek bir isimdir.

yürüme	walking	cezbeden teklif	charming offer	yoran gün	tiring day
yürüyüş	walking	cezbedici teklif	charming offer	yorucu gün	tiring day
yürümek	walking				

Örnekler:

ödeme metodu	paying method	konusma zaman	talking time
zorlu bir yürüyüş	a tough walking	havlayan köpek	barking dog
sıcak bir konuşma	a warm talking	bitirici hamleler	finishing moves

Motive edici sözlerin için teşekkür ederim.	Thank you for your motivating words!
Üzücü bir haberle uyandım.	I woke up with an upsetting news.
Kırıcı bir üslupla konuşuyor.	She speaks with an offending manner.
Ağlayan arkadaşım ile yürümek zordu.	Walking with my crying friend was difficult.

Örnekler

- Halı yıkamak bizim işimiz.
Washing carpets is our job.
- I am sorry for lying to you.
Sana yalan söylediğim için üzgünüm.
- Bu saatte açık bir dükkan bulmak zor.
Finding an open shop at this time is difficult.
- Ülkesinde ünlü bir sanatçı oluşu jüriyi etkiledi.
Her being a famous artist in her country effected the jury.
- Farklı dilleri anlamak yabancı ülkelerde onun için bir avantaj.
Understanding different languages is an advantage for her in foreign countries.
- Ülkeyi bu stratejiyle yönetmek tehlikeli.
Governing the country with this strategy is dangerous.
- Okula gitmek yerine evlendim.
I got married instead of going to school.
- Bu hapishaneden kaçmanın bir yolunu bulmalıyım.
I must find a way of escaping from this prison.
- Her gün anlamsızca ağlamak gereksizdir.
Meaninglessly crying every day is unnecessary.
- Mahkemeye gidiğimiz davalının avukatını korkutabilir..
Our going to the court may scare the defendant's lawyer.

2. Türkçede eylemlerin sonuna gelerek **eylemleri "sıfat" yapmaya yarayan "-en" ve "-ici" ekleri yerine İngilizcede "-ing" kullanılır.** Bu ek eylemi sıfat yapacağından artık kullanılacağı tek yer **EBS/İİ 'nin 'S'** bölümü olacaktır.

Örnekler:

havlay <u>an</u> bir köpek	havla -(y) <u>an</u> köpek	bark- <u>ing</u> dog	= [a bark <u>ing</u> dog]
bu tanıt <u>ıcı</u> film	tanıt - <u>ıcı</u> film	advertise- <u>ing</u> film	= [this advertis <u>ing</u> film]
dinley <u>en</u> bir insanla	dinle -(y) <u>en</u> insan	listen- <u>ing</u> person	= [with a listen <u>ing</u> person]

3. Türkçede 2 tane "-iyor" vardır:

Bunlardan biri "**genelde -iyor**" diğeri ise "**şu anda -iyor**"dur. "**Genelde -iyor**", "**do/does**" olarak çevrilir ve Türkçede doğrudan karşılığı olduğu için daha kolay algılanır. Ancak, "**şu anda -iyor**"un zor anlaşılmasının sebebi Türkçeye karşılığının dolaylı yollardan yapılmış bir yorumdan ibaret olmasıdır.

İngilizce düşünme sistemine göre "bir insan **an** itibarıyla ne yapıyorsa o insan o'dur". Yani yaptığı şey **sıfatlaşarak** o insanın **tanımı, niteliği, vasfı haline gelir**. Bu süreçte şu tarz bir mantıktan geçer:

Konuş-uyor-um Konuş-an-ım / Ben konuş-an / I speak-ing / I **AM SPEAKING**

Buna göre, "-iyor" aslında "-ing"nin 2 no'lu kullanımıyla aynı şeydir. Daha iyi anlaşılması için yeni bir maddede gösterilmiştir.

Örnek:

(şu anda) *John konuşuyor.*

John konuş-uyor John konuş <u>an</u> .	John konuş <u>an</u> / <u>dır</u> . John konuş <u>an</u> / = John konuş <u>an</u> John konuş <u>uyor</u> John <u>is</u> speaking
--	--

***Not:** Ortaçlar, Şimdiki Zaman ve Geçmiş Zaman ortaçları (henüz öğretilmedi) şeklinde iki gruba ayrılır. Bu nedenle her ortaç zaten "**şu anı**" ve "**geçmiş**" vermeye yaradığı için cümlede ayrıca "**now (şu anda)**" veya "**in the past (geçmişte)**" demeye gerek yoktur. Yukarıdaki cümlede "**şu anda**" bilgisini veren şey de "**am/is/are**" ortacıdır.

Özetlersek; Bir cümlede şimdiki zaman uyarısını yapan şey -ing eki değil, "is" ortacıdır. "-ing" ekinin zaman vermek gibi bir görevi bulunmaz.

ÖNEMLİ BİLGİ: İngilizcede her isim aynı zamanda eylemdir.**Örneğin**

elinizde “**su**” anlamına gelen “**water**” kelimesi varsa
bu kelime aynı zamanda “**sula-**” anlamındaki bir eylemdir.

I (do) drink water every day.	(Her gün “ su ” içiyorum.)
I (do) water the flowers every day.	(Her gün çiçekleri “ suluyorum ”.)

Veya, elinizde “**destek**” anlamına gelen “**support**” kelimesi varsa
bu kelime aynı zamanda “**destekle-**” anlamına gelen eylemdir.

Örnek olarak;

We may need your support .	(Deste ğine ihtiyaç duyabiliriz.)
I may support you.	(Sizi destekle yebilirim.)

Son olarak, elinizde “**çaba**” anlamına gelen “**struggle**” kelimesi
varsa bu kelime aynı zamanda “**çabala-**” anlamındaki eylemdir.

I (do) appreciate your struggle .	(Çaba nı takdir ediyorum.)
You must struggle for your dream.	(Hayalin için çabala malısın.)

"to" [-mek / -meyi / -meye (mek için)]**1. TO [MEK/MAK]**

Türkçede "**mastar**" olarak bilinen "**-mek/-mak**" aslında önemli bir görevi üstlenmektedir.

Mastar (-mek), cümle formatında bulunan (aslında cümle olması için tasarlanmış olan) kelimeler bütünü Fiil ve Özne uzantısının bulunduğu kısma yani grubun sonuna gelerek gerçek bir isim yapar.

Ancak söz konusu bu isim "sayılamayan ve EBSİ diziliminde yer alamayan" bir isim olarak düşünülmelidir.

Örneğin, "**Gösterebilirsin**" içerisinde imaj + fil + özne bulunan net bir cümledir. İngilizce formatta yazılışı "**Göster -ebilir -sin**" şeklinde olup isim yapılmak istendiğinde "**-mek/-mak**", fil ve öznenin bulunduğu kısma gelerek grubu zaman ve kişi bakımından nötr hale getirir. *Türkçe'de mastar ekinin grubun sonuna gelmesinin teknik açıklaması budur.*

Aynı zamanda da bu cümlelerin artık isim olarak kullanılmasını sağlar. Yeni görüntü "**Göster-mek**" şeklindedir. Ve bu artık bir cümle değil, tıpkı şeker, toz, mantık, duman, vb gibi "**sayılamayan bir kelimedir**". Ve Edat + Belirteç + Sıfat + şekilde kullanılması mümkün olmayıp tek başına kullanılmak durumundadır.

Yani, "**my to speak**" (benim konuşmak) veya "**with to go**" (gitmek ile) veya "**nice to walk**" (güzel yürümek) vb. kullanımlara uygun değildir.

***NOT:** **-mek/-mak** yalnızca bir tek eylemin arkasında kullanılacak diye bir zorunluluk yoktur. Türkçe'de cümle diyebileceğimiz her şeyin fiil ve öznesini iptal ederek son kısımda yer alması bu kullanım için yeterlidir. Ancak, bilinmesi gereken şudur ki **-mek/-mak etki altına aldığı ve ÖFZİNNZ kriterine göre yazılmış grubu komple isim yapacaktır.**

Örnek:

"Göster-ebilir-sin". (cümle)	[Göster-mek] (isim)
"Kapıyı göster-ebilir-sin". (cümle)	[Kapıyı göster-mek] (isim)
"Kalemle kapıyı göster-ebilir-sin". (cümle)	[Kalemle kapıyı göster-mek] (isim) vb.

Bu açıklama ve örneklere göre "**-mek/-mak F + Ö**" denilebilir. Aslında Mastar, konuşma ve yazmada F+Ö'nün fiziksel boşluğunu doldurmak için kullanılan yazınsal bir sembol olup tüm dünya dillerinde kullanım mantığı neredeyse aynıdır (İngilizcede ise benzerlik oranı **%100**).

Buna göre: -mek F+Ö
-mek to ise to F+Ö

Ve son olarak İngilizcedeki cümle dizilimi Ö+F +... şeklinde olduğu için "TO=Ö + F" diyebiliriz.
Yani, "Göster-ebilir-sin" cümlesini mastarlı kullanarak isim yapmak istersek yeni görüntü:

Göster – [F + Ö] **Göster – mek**

Ve İngilizceye çevirdiğimizde ise:

"Göster	-ebilir	-sin"	=	You	can	show	=	[Ö+F] show TO SHOW .
<i>İm.</i>	<i>F.</i>	<i>Ö.</i>		<i>Ö.</i>	<i>F.</i>	<i>İm.</i>		

"-mek/-mak" veya "TO" yalnızca tek kelime görüntüsünde olacak diye bir kuralımız olmadığına göre eyleme bağlı tüm diğer öğeleri de içine almak durumundadır.

Örnek

Göster – mek	[TO show]
Kapıyı göster – mek	[TO show the door]
Kalemle kapıyı göster mek	[TO show the door with a pen]
Kalemle aniden kapıyı göster – mek	[TO suddenly show the door with a pen]

<u>Bir gün</u>	<u>kalemle</u>	<u>aniden</u>	<u>kapıyı</u>	<u>göster</u>	-mek
<i>Z₂</i>	<i>N₂</i>	<i>Z₁</i>	<i>N₁</i>	<i>İm.</i>	<i>F+Ö</i>

[TO	<u>suddenly</u>	<u>show</u>	<u>the door</u>	<u>with a pen</u>	<u>one day</u>]
<i>Ö+F</i>	<i>Z₁</i>	<i>İm.</i>	<i>N₁</i>	<i>N₂</i>	<i>Z₂</i>

2. TO [MEYİ/MAYI]:

Prensip ve kullanım bakımından **-mek/-mak**'la tıpatıp aynıdır. Sonuna **-meyi/-mayı** gelmiş bir grup da isim olmuş demektir. Aynı şekilde bu da (EBSİİ) grubu içerisinde kullanılamaz ve isim olmasına rağmen yalnızca tek başına kullanıma uygundur.

-Mek/-mak'tan tek farkı, sonuna -meyi/-mayı almış bir grup yalnızca cümlelerin N'i olabilir. Aynı şekilde, İngilizcedeki görüntüsü hiç değişmezken Türkçedeki karşılığı "**-mek**" değil "**-meyi**"dir.

***NOT:** Türkçeden İngilizceye tercüme halinde ortaya çıkacak yapı tamamen aynı iken İngilizceden Türkçeye yapılacak aktarımlarda "**to**" nun ne zaman "**-mek**", ne zaman "**-meyi**" olarak çevrileceğine konuşmacı karar verecektir.

Örnek

Göster-ebilir-sin	Göster (F+Ö)	Göster – (meyi)
You can show	(Ö+F) + SHOW	TO SHOW

İçeriği biraz detaylandırırsak:

Kalemle kapıyı göstermeyi	ist	-iyor	-um.	=	I	(do)	want	to show the door with a pen.
N_i	Ö.	F.	İm.		Ö.	F.	İm.	

* Altı çizili alan tek bir öge olmasına rağmen kendi içinde cümle özelliğine sahiptir.

Örnek

Evde para bırakmayı unuttum.	I forgot to leave money in the house.
-------------------------------------	--

3. TO [MEYE / -MAYA MEK İÇİN / MAK İÇİN]:

Kullanım bakımından -mek/-mak'la tamamen aynı olmasına karşın işlevi bakımından bambaşkadır. "-mek için" birlikte kullanıldığı grubu herhangi bir kelime türüne dönüştürmezken kullanıldığı takdirde etki altına aldığı grubun öge olarak herhangi bir adı olmayıp kullanılacağı yer daima **cümlelerin en sonu**'dur. Bu grubu, bu nedenle **SON ÖĞE** olarak adlandırıyoruz.

***NOT:** "-mek için" Türkçede "**bağlaç**" olarak da adlandırılabilir fakat ne şekilde tanımlanırsa tanımlansın öğrendiğiniz kullanım şekli ve işlevi değişmeyecektir.

Örnek

Göster-ebilir-sin.	Göster – (F+Ö)	Göster – mek için
You can show.	(Ö + F) + show	TO SHOW

SON ÖĞE'nin etki altına aldığı grubu biraz detaylandırırsak:

[SİZE KAPIYI GÖSTERMEK İÇİN]	GEL	-Dİ	-M.	=	I	DID	COME	[TO SHOW THE DOOR TO YOU.]
Son Öge	<i>İm.</i>	<i>F.</i>	<i>Ö.</i>		<i>Ö.</i>	<i>F.</i>	<i>İm.</i>	Son Öge

-mek için meye'dir. Bu nedenle yukarıdaki cümle aşağıdaki cümleyle aynı anlama geleceğinden İngilizce karşılıkları da değişmeyecektir.

SİZE KAPIYI GÖSTERMEYE	GEL	-Dİ	-M.	=	I	DID	COME	TO SHOW THE DOOR TO YOU.
Son Öge	<i>İm.</i>	<i>F.</i>	<i>Ö.</i>		<i>Ö.</i>	<i>F.</i>	<i>İm.</i>	Son Öge

"-ing" ile Cümleden İsim Üretme Örnekleri**1. "Her gün yürümen güzel."**Sen her gün yürüyorsun / bu güzel dir

İm. F.

You walk every day / this is nice.

Her gün yürümen güzel

Ö. İm.

"Your walking everyday is nice"Her gün babanla yürümen güzel ==> **"Your walking with your father every day is nice"****2. "Dün bu kitabı okuman beni şaşırttı."**

Sen dün bu kitabı okudun / bu beni şaşırttı.

You did read this book yesterday / this did surprise me.

Dün bu kitabı okuman beni şaşırt -tı

Ö. N, İm. F.

"Your reading this book yesterday did surprise me."**3. "İngilizce bilmem jüriyi etkiledi."**

Ben İngilizce biliyorum / bu jüriyi etkiledi.

I know English / this did effect the jury.

İngilizce bilmem jüriyi etkile -di.

Ö. N, İm. F.

"My knowing English did effect the jury"**4. "Köprüde onu görmem psikolojimi bozdu."**Köprüde onu gör me m psikolojimi bozdu.

I did see him/her on the bridge / this did destroy my psychology.

"My seeing him/her on the bridge destroyed my psychology. "**5. "Evden çıkmak için vakit erken."**Evden çıkmak için vakit erken.N₂ Ö. İm.**"The time is early for leaving the house."**

6. "Paranı bitirmen beni üzdü."

Sen parayı bitirdin / bu beni üzdü.

You did finish your money / did upset me.

Paranı bitir-**me**-n beni üz dü.

Ö. N. İm. F.

"Your finishing your money did upset me."

7. "Bu mevsimde çadırda uyumak tehlikeli."

Bu mevsimde çadırda uyuyorsun / bu tehlikeli.

You (do) sleep in a tent in this season / this is dangerous.

Bu mevsimde çadırda uyu-**mak** tehlikeli –dir.

Ö. İm. F.

"Sleeping in a tent in this season is dangerous"

8. "Sizi tanımak benim için onurdur."

Siz tanıdım / bu benim için onurdur.

I did meet you / this is an honour for me.

Sizi tanı-**mak** benim için onur-dur

Ö. N2. İm. F.

"Meeting you is an honour for me."

9. "Doktoru bu saatte araman ayıp."

Doktoru bu saatte aradın / bu ayıp.

You did call the doctor at this time / this is a shame.

Doktoru bu saatte ara-**ma**-n ayıp-tır.

Ö. İm. F.

"Your calling the doctor at this time is a shame."

10. "Londra'da yaşamak büyük problem."

Sen Londra'da yaşıyorsun / bu büyük problem.

You (do) live in London / this is a big problem.

Londra'da yaşa-**ma**-n büyük problem-dir.

Ö. İm. F.

"Your living in London is a big problem."

11. "Kızını sevmen hiçbir şeyi değiştirmez."

Kızını seviyorsun / bu hiçbir şeyi değiştirmez.

You (do) love your daughter / this does not change anything.

Kızını sev-me-n hiçbir değiştir-mez.

Ö. N1. İm. F.

"Your loving your daughter does not change anything."

12. "Her gün çocuklara gizlice bir hikaye anlatmak."

Every day to the kids secretly a story (do) tell

Her gün çocuklara gizlice bir hikaye anlat-mak

"Secretly telling a story to (the) kids every day."

13. "Bugün bu maçı kazanmak takım için önemli."

Biz bugün bu maçı kazanmalıyız / bu takım için önemli.

We must win this match today / this is important for the team.

Bugün bu maçı kazan-mak takım için önemli.

Ö. N₂ İm.

"Winning this match today is important for the team."

14. "Toplantı esnasında odayı terketmek yasaktır."

Toplantı esnasında odayı terketti/ bu yasak-tır.

He/She did leave the room during the meeting/ this is forbidden.

Toplantı esnasında odayı terket-mek yasak-tır

Ö. İm. F.

"Leaving the room during the meeting is forbidden."

***NOT: "Seni unutmak zor."**

Bu tarz cümleleri İngilizceye 2 şekilde çevirmek mümkün.

To forget / Forgetting you is hard. ==> *Popüler Kullanım*

It's hard to forget you.

***Bu haftaki uygulamaları çözerken lütfen aşağıdaki uyarıları dikkate alın;**

1. "To": "-mek / -meyi / -meye" anlamlarına gelir ve yapılış şekilleri hepsi için aynıdır. (...F-Ö'nün yerine geçerler.)

2. -mek eklendiği eylemi veya grubu bir isim yapar ancak bu isim **EBS/İİ** grubuyla kullanıma kapalıdır. Yani, yalnızca tek başına "İ" (isim) olarak kullanılabilir.

Örnek: "Gitmek gibi like to go" **YANLIŞ X**

Eğer "-mek" li bir ifadeyi EBS/İİ içerisinde ana öge olarak kullanmak istiyorsanız -mek, -ing ile çevrilmelidir. Hatırlarsanız "-ing" nin "-mek" anlamı vardı.

Örnek: "Gitmek gibi like going" **DOĞRU ✓**

3. "-meyi" sonundaki "-i"den de anlaşılacağı üzere **yalnızca N** olarak kullanılır.

4. "-meye" (**-mek için**) tasarım olarak aynı şekilde yapılmasına karşın kullanımı yalnızca **Son Öge** şeklindedir. Yani, cümlelerin tüm öğeleri **ÖFZİNNZ**'e göre tasarlanır ve **en son "mek için"** li grup yazılır.

Örnek:

2010'da İstanbul'a Türkçe öğrenmek için geldim.

2010'da / İstanbul'a / Türkçe öğrenmek için / gel dim.

N_2 N_2 [Son Öge] İm. F. Ö.

I did come to Istanbul in 2010 **to learn Turkish**.

5. "-mek" hem "**to**" hem "**-ing**" ile verilir fakat kullanım sıklığı bakımından küçük de olsa bir fark vardır. Buna göre: "**-mek**" li grup özneyse "**-mek**" =====> "**-ing**" ile çevrilmeli; "**mek**" li grup özne değilse "**-mek**" =====> "**to**" ile çevrilmelidir.

6. İngilizcede, **son üç harfi** =====> "**... / sessiz / sesli / sessiz**" şeklinde olan kelimelere **sesli ile başlayan bir ek getirilirse** sondaki sessiz harf "**duble**" olur.

Örnek: "Kidnap-ing Kidnap**pp**ing" veya "**get**-ing get**tt**ing"

7. İngilizcede, son iki harfi "**... / sessiz / e**" olan kelimelere sesli ile başlayan bir ek getirildiğinde sondaki "**e**" sesi düşer.

Örnek: "Take-ing TAK**ING**" veya "bore-ing BOR**ING**"

8. Durum zarfı (**Z**) kısa cümlelerde ve zaman zarfı (**Z**) yokken (**-mak'lı öğeler de dahil**) **Z**'nin yerinde kullanılabilir.

Örnek: Yavaş yürümek zor. - Walking **slowly** is difficult.

GOING TO (-ecek/acak)

Türkçede gelecek zaman **iki şekilde** verilir.

Bunlardan biri "**ilerde -er**" (**-ar, ir, ır, ur, ür**) iken diğeri herkesin bildiği "**-ecek**" ekidir.

İngilizcede ise "**gelecek zaman**" kavramı eylem veya bazı kelimeler ile karşılık bulur.

Örneğin; "will" kelimesi aslında "**niyet et-mek**" eylemidir. "**I will go**" diyen birisi esasında "**gitmek niyetindeyim**" demek istiyordur. Fakat biz bunu Türkçeye "**(ilerde) -er**" olarak çeviriyoruz çünkü bizde bu ruh halini yansıtacak bir ortaç var.

Aynı şekilde, İngilizcede "I am **going** | **to open**" her ne kadar Türkçeye "aç-**acak**-ım" diye çevrilse de aslında bir İngiliz bu cümleyi kurarken "Aç-**maya gidiyor**-um" demek istemektedir. O halde, Türkçedeki **-ecek** ortacının **-er** ortacından farkı neyse İngilizcede "**will**" ile kurulan bir cümlemin de "**going to**" ile kurulan bir cümleden farkı odur.

***** Ayrıca "**-ecek -maya gidiyor**" yerine bazen cümlemin anlamına göre "**-ecek -maya geliyor**" da kullanılır ancak yaygın kullanım "**-maya gidiyor**" dur.*****

Şimdi, aşağıdaki örnek cümleyi inceleyelim:

"(şu anda) Kapıyı aç**maya gidiyorum**" cümlesi basit bir "**şu anda -iyor**" cümlesidir.

"**-maya gidiyor-**" veya "**-maya geliyor-**" **Özünde, gelecek zamanla hiçbir ilgisi olmamasına rağmen, Türkçede, kişinin kafasında tasarlayıp, planlayıp eylemi gerçekleştirmek için kesin kararını verdiğini hissettirdiğinden bu hissi vermeye yarayan "**-ecek**" eki ile aynı anlama gelmektedir.**

İşte bu nedenle, "**-ecek -maya gidiyor-**" şeklinde bir yorum yanlış sayılmaz. Bu gerçekten yola çıkarak,

-ecek = -maya gidiyor = be going to diyebiliriz.

Buna göre, **Kapıyı açacağım** cümlesinin **I will open the door** şeklinde çevrilmesi "**pratikte**" mümkün olsa da tam ve en doğru çevirisi

"Kapıyı aç**maya gidiyorum** mantığı düşünülerek" =====> "**I am going to open the door**" şeklinde olmalıdır.

Örnekleri artıracak olursak:

Yarın doktoru göreceksin. (Gör-meye gidiyor-sun.)	You are going to see the doctor.
Seni bulacağım. (Bul-maya geliyor-um.)	I am coming to find you.
Ahmet zengin olacak. (Ahmet zengin ol-maya gidiyor.)	Ahmet is going to get rich.
Bekle, seni kurtaracaklar. (Kurtar-maya geliyor-lar.)	Wait! They are coming to save you.
Öleceksin. (Öl-meye gidiyor-sun.)	You are going to die.
Seni göreceğim. (Gör-meye geliyor-um.)	I am coming to see you.
İngilizce öğreneceğim. (İngilizce öğren-meye gidiyor-um.)	I am going to learn English.
Göreceksin. (Gör-meye gidiyor-sun.)	You are going to see.
O kafana düşecek. (Düş-meye gidiyor.)	It is going to fall to your head.

Anlayacağınız üzere, “-ecek” ortacı aslında “-meye” ile kurulan bir **Son Öğe**’den ibarettir. Yani İngilizcede “-ecek” kavramı cümleden bizim ne anladığımızla ilgilidir.

GEÇMİŞ ZAMAN (-idi ortaç X2)

İngilizcede ve Türkçede zamanlar ortaçlarla verilir. Ortaçlar **(F)** 2 temel zaman verir:

Şimdiki zaman (F X1): Oryantasyonda öğrendiğiniz ortaç listesindeki ortaçlardır ve kelime olduklarından doğrudan kelime türünde karşılıkları vardır.

Geçmiş zaman (F X2): Türkçede geçmiş zaman **F + [-idi]** şeklinde yapılırken İngilizcede “-idi” yerine **X2** mantığı uygulanır. Bu da yeni bir kelime türetilmesi demektir. Örneğin, “Can -ebiliyor” ve “**can X2 ebiliyor idi**” Buna göre, söz konusu ortaçlar ise **X2 -idi**’dir. (Bkz. “Cümle kalıpları ve Geçmiş Zamana Ait Cümle Kalıpları”

CÜMLE KALIPLARI VE CÜMLE MANTIĞI

Aşağıdaki bilgileri bilip, ezberleyip, içselleştirip, bildiği farklı kelimelerle kombine ederek farklı örnekler yaratıp hızlı bir şekilde kullanan için İNGİLİZCE BİTMİŞTİR!

Bildiğiniz gibi, cümle; içerisinde **KİŞİ** (Ali, Ben, vb.), bu kişinin yaptığı bir **EYLEM** veya içinde bulunduğu bir **DURUM** ve yine bu kişinin bu eylemi gerçekleştirdiği veya söz konusu durumu yaşadığı **ZAMAN** DİLİMİDİR.

Bu "**zaman**"dan kastımız ise yalnızca 2 şeydir: **Şimdiki Zaman / Geçmiş Zaman (idi)**.

"Ben, sen, o, biz, siz, onlar" kişileri cümle içerisinde "-(i)m, -(i)n, -(), -ız, -sınız, (lar)" olarak görülür ve tüm bunlar da kelime olarak algılanmalıdır. Aynı şekilde, daha önceki derslerde "**ortaç**" olarak paylaşılan tüm ekler de "**-iyor, -er, -meli, vb.**" **ek olarak değil kelime** olarak algılanmalıdır.

Bu durumda bu kelimelerin de sözlükte bir karşılığı ve cümle içerisinde de bulunmaları gereken değişmez bir yeri olmalıdır. Türkçede çekirdek cümle yapısı ve mantığı aşağıdaki gibidir:

KONUŞMALISIN	Konuş	malı	sın (sen)		YOU	MUST	TALK
	resim	zaman	kişi	Cümlesi İngilizcede şu şekilde kurulur:	kişi	zaman	resim
	İmaj	Fiil	Özne		Özne	Fiil	İmaj
Yüklem	İ.	F.	Ö.		Ö.	F.	İ.

Çekirdek Cümledeki öğeler ve bu öğelerin sıralaması
Türkçede nasıl değişmiyorsa (İ+F+Ö) İngilizcede de değişmeyecektir (Ö+F+İ).

Yukarıdaki örnek üzerinden gidecek olursak, özne bölümüne gelebilecek olan ihtimaller

[(i)m, -(i)n, -(), -ız, -sınız, (lar)] belli olduğuna göre ve açılımları "**Ben, sen, o, biz, siz, onlar**" olacağına göre bunların birebir İngilizce karşılıkları olduğunu söyleyebiliriz. **(I, you, he/she/it, we, you, they)**.

Bununla birlikte, "**Ortaç**" bölümünde bulunabilecek muhtemel kelimelerin de bir listesi vardır ve bu listeyi de önceki derslerde paylaşmıştık. Nasıl ki kafamızdaki resmi çizen, yani İmaj bölümünde yer alan eylemlerin sözlükte bir karşılığı varsa **Fiil** ve **Öznel**eri temsil eden kelimelerin de bir **karşılığı olmalıdır**.

Diğer sayfada ilki Eylem Cümlelerine, ikincisi ise Eşitlik Cümlelerine ilişkin fiil listemizle ilgili problemlerin önüne geçmek ve kullanım şekillerini daha iyi anlamanız adına hem Türkçe hem de İngilizce karşılıklarının bulunduğu tabloyu görebilirsiniz.

ŞİMDİKİ ZAMANA DAİR CÜMLE KALIPLARI

ARKA PLAN (Şu anda)	TÜRKÇE CÜMLE (Ortaç – 0)	İNGİLİZCE ÇEVİRİSİ (Ortaç x1)
Genelde/ canım sıkıldıkça/ derdimi anlatmak için/ vb.	KONUŞ – UR – UM	I (DO) TALK
İlerde/ akşama/ seneye/ yarın/ vb.	KONUŞ – UR – UM	I WILL TALK
İcap etse/ gerekse/ gücüm olsa/ istesen/ vb.	KONUŞ – UR – UM	I WOULD TALK
Genelde/ canım sıkıldıkça/ derdimi anlatmak için/ vb.	KONUŞ – UYOR – UM	I (DO) TALK
Şu anda/ şu dakika/ şu saatte/ bu gün, vb.	KONUŞ – UYOR – UM	I AM TALKING
İnan bana / yarın bu saatlerde / az sonra / vb.	KONUŞ – ACAK – IM	I AM GOING TO TALK
Söz vermeyeyim ama / -ma ihtimali() var, vb.	KONUŞ – ABİLİR – İM	I MAY TALK
Çok düşük bir ihtimal de olsa / vb.	KONUŞ – ABİLİR – İM	I MIGHT TALK (anlamı may ile aynıdır, may daha popüler)
İmkânım var / iznim var / gücüm var / vb.	KONUŞ – ABİLİR – İM	I CAN TALK
İmkânım olsa / mümkün olsa / gücüm olsa/ vb. "varsayımsal" yetenekler ve "mümkünatlar" için	KONUŞ – ABİLİR – İM	I COULD TALK (icabında "-er" in icabında "-abilir" versiyonu)
Alternatif yok / mecburum/n'olursa olsun / vb.	KONUŞ – MAK ZORUNDA – (Y) – IM	I HAVE TO TALK
Maalesef / başarmak için / sonuna kadar/ vb.	KONUŞ – MALI – (Y) – IM	I MUST TALK
Bence/ ama yine de / mümkün olduğunca / vb.	KONUŞ – MA(M) LAZIM	I SHOULD TALK
Bir an önce / şimdiden / hızlı bir şekilde / vb.	KONUŞ – SA (M) İYİ OLUR	I HAD BETTER TALK
Bugün, bu hafta, bu sene, her zaman, hayatım boyunca, vb. zaman ibarelerinin olduğu veya zamanla ilgili hiçbir bilginin verilmediği "geçmemiş" zamanlar için, vb.	KONUŞ – TU – M KONUŞ – MUŞ DURUMDA(Y) – IM KONUŞ – MUŞ – UM.	I HAVE TALKed (X3 (konuşmuş durumdayım / konuşmuşum)
Keşke / ah mümkün olsa da / ah bir / vb.	KONUŞ – SA – M	IF I DID TALK IF I TALKX2 IF I TALKed

2. GEÇMİŞ ZAMANA DAİR CÜMLE KALIPLARI

ARKA PLAN (Geçmişte)	TÜRKÇE CÜMLE (Ortaç -İDi)	İNGİLİZCE ÇEVİRİSİ (Ortaç X2)
Genelde/ canım sıkıldıkça/ derdimi anlatmak için/ alıştığım için/vb.	KONUŞ – UR – İDi – M	I WOULD/USED TO TALK
İlerde/ akşama/ seneye/ yarın/ Türkçede "ilerde –er" için geçmiş versiyon "-ecek idi" dir.	KONUŞ – UR – İDi – M	I WAS GOING TO TALK
İcap etse/ gerekse/ gücüm olsa/ istesen/ vb.	KONUŞ – UR – İDi – M	I WOULD HAVE TALKed (X3)
Genelde/ canım sıkıldıkça/ derdimi anlatmak için/ vb.	KONUŞ – UYOR – İDi – M	I WOULD/USED TO TALK
Şu anda/ şu dakika/ şu saatte/ bu gün, vb.	KONUŞ – UYOR – İDi – M	I WAS TALKING
İnan bana / yarın bu saatlerde / az sonra / vb.	KONUŞ – ACAK – İDi – M	I WAS GOING TO TALK
Söz vermeyeyim ama / -ma ihtimali() var, vb.	KONUŞ – ABİLİR – İDi – M	I MIGHT HAVE TALKed (X3)
Çok düşük bir ihtimal de olsa / vb.	KONUŞ – ABİLİR – İDi – M	I MIGHT HAVE TALKed (X3)
İmkânım vardı / iznim vardı / gücüm vardı /vb.	KONUŞ – ABİLİR – İDi – M	I COULD TALK (eskiden, çocukken, vb)
İmkânım olsaydı /gücüm olsaydı / mümkün olsaydı/ vb. "varsayımsal" yetenekler ve "mümkünatlar" için	KONUŞ – ABİLİR – İDi – M	I COULD HAVE TALKed (İmkânım olsaydı / mümkün olsaydı / gücüm olsaydı / vb.)
Mecburdum /n'olursa olsun / yine de / vb.	KONUŞ – MAK ZORUNDA – İDi – M	I HAD TO TALK
Maalesef / başarmak için / sonuna kadar/ vb.	KONUŞ – MALI – İDi – M	I HAD TO TALK
Bence/ ama yine de /mümkün olduğunca / vb.	KONUŞ – MA (M) LAZIM – İDi	I HAD TO TALK
Geçmişten yaşanan ve bir pişmanlık halinde söylenen zorunluluk ifadeleri (.."had to"dan farkı; o ana dair pişmanlık söz konusudur.)	KONUŞ – MALI – İDi – M (ama konuşmadım, tüh)	I SHOULD HAVE TALKed
Geçmişten yaşanan ve bir pişmanlık halinde söylenen zorunluluk ifadeleri	KONUŞ – MA (M) LAZIM –İDi (ama konuşmadım)	I SHOULD HAVE TALKed
Geçmişten yaşanan ve bir pişmanlık halinde söylenen zorunluluk ifadeleri	KONUŞ – SA (M) İYİ OLUR – İDi (ama konuşmadım)	I SHOULD HAVE TALKed
Dün, geçen hafta, 2 saat önce, lisedeyken, vb.	KONUŞ – TU – M	I DID TALK I TALKed (Konuştum) (X2)
Bugün, bu hafta, bu sene, her zaman, hayatım boyunca, vb. zaman ibarelerinin olduğu veya zamanla ilgili hiçbir bilginin verilmediği "geçmemiş" zamanlar için	KONUŞ – TU – İDi – M KONUŞ – MUŞ DURUMDA – İDi – M M KONUŞ – MUŞ – İDi M.	I HAD TALKed (X3) (konuştuydum / konuşmuş durumdaydım / konuşmuştum / vb.)
Keşke / ah mümkün olsaydı / ah bir / vb.	KONUŞ – SA – İDi – M	IF I HAD TALKed (X3) (konuş – sa idi – m / konuş – müş olsaydı-m / konuş – müş durumda olsaydı-m)

ŞİMDİKİ ZAMAN		GEÇMİŞ ZAMAN	
TÜRKÇE CÜMLE (Ortaç - ø)	İNGİLİZCE ÇEVİRİSİ (Ortaç x1)	TÜRKÇE CÜMLE (Ortaç -İDİ)	İNGİLİZCE ÇEVİRİSİ (Ortaç X2)
KONUŞ - UR - UM	I (DO) TALK	KONUŞ - UR -İDİ - M	I WOULD/USED TO TALK
KONUŞ - UR - UM	I WILL TALK	KONUŞ - UR -İDİ - M	I WAS GOING TO TALK
KONUŞ - UR - UM	I WOULD TALK	KONUŞ - UR -İDİ - M	I WOULD HAVE TALKed (X3)
KONUŞ - UYOR - UM	I (DO) TALK	KONUŞ - UYOR -İDİ - M	I WOULD/USED TO TALK
KONUŞ - UYOR - UM	I AM TALKING	KONUŞ - UYOR - İDİ - M	I WAS TALKING
KONUŞ - ACAK - İM	I AM GOING TO TALK	KONUŞ - ACAK - İDİ - M	I WAS GOING TO TALK
KONUŞ - ABİLİR - İM	I MAY TALK	KONUŞ - ABİLİR - İDİ - M	I MIGHT HAVE TALKed
KONUŞ - ABİLİR - İM	I MIGHT TALK (anlamı may ile aynıdır, may daha popüler)	KONUŞ - ABİLİR - İDİ - M	I MIGHT HAVE TALKed
KONUŞ - ABİLİR - İM	I CAN TALK	KONUŞ - ABİLİR - İDİ - M	I COULD TALK (eskiden, çocukken, vb)
KONUŞ - ABİLİR - İM	I COULD TALK (icabında "-er" in icabında "-abilir" versiyonu)	KONUŞ - ABİLİR - İDİ - M	I COULD HAVE TALKed (İmkânım olsaydı / mümkün olsaydı / gücüm olsaydı / vb.)
KONUŞ - MAK ZORUNDA -(Y) - İM	I HAVE TO TALK	KONUŞ - MAK ZORUNDA -İDİ - M	I HAD TO TALK
KONUŞ - MALI - (Y) - İM	I MUST TALK	KONUŞ - MALI - İDİ - M	I HAD TO TALK
KONUŞ - MA (M) LAZIM	I SHOULD TALK	KONUŞ - MA (M) LAZIM - İDİ	I HAD TO TALK
KONUŞ - SA (M) İYİ OLUR	I HAD BETTER TALK	KONUŞ - SA (M) İYİ OLUR - İDİ (ama konuşmadım)	I SHOULD HAVE TALKed
KONUŞ - MUŞ DURUMDA(Y) - İM KONUŞ - MUŞ - UM. KONUŞ - MUŞTU - M	I HAVE TALKed (X3) (konuşmuş durum- dayım / konuşmuşum)	KONUŞ - MALI - İDİ - M (ama konuşmadım, tüh)	I SHOULD HAVE TALKed
		KONUŞ - MA (M) LAZIM - İDİ (ama konuşmadım)	I SHOULD HAVE TALKed
		KONUŞ - TU - M	I DID TALK I TALKed (Konuştum)
		KONUŞ - TU - İDİ - M KONUŞ - MUŞ DURUMDA İDİ - M KONUŞ - MUŞ - İDİ - M	I HAD TALKed (X3) (konuştuydum / konuşmuş durumdaydım)
KONUŞ - SA - M	IF I DIDTALK IF I TALK X2 IF I TALKed	KONUŞ - SA - İDİ - M	IF I HAD TALKed (X3) (konuş sa idi - m / konuş- muş olsaydı-m / konuş-muş durumda olsaydı-m)

Eylem X 2 / X 3 nedir?

İngilizcede eylemlerin prensipte iki fakat kullanımda üç versiyonu vardır.

Bu versiyonlardan birincisi (X1) eyleme hiçbir anlam katmayıp eylemin ta kendisini verirken, ikincisi (X2) eyleme doğrudan “-di” li geçmiş zamandaki “-di” anlamını katar. Üçüncüsü (X3) ise yukarıdaki kullanımlarda “-mış” anlamı katmakta olup cümleye *herhangi bir zaman katmaz*, yalnızca sonuna eklendiği eylemin **tamamlandığını gösterir**. İngilizcede eylemler **düzenli** ve **düzensiz** olmak üzere iki özelliğe sahiptir. Bir eylemin düzenli olmasından kasıt hem X2 hem de X3’ün “-(e)d” ekiyle verilmesidir, ki eylemlerin **%95’i düzenlidir**. Bu açıdan işimiz kolay görünse de bu dili öğrenen kişiler için kötü haber şudur:

En sık kullanılan eylemler (gel, git, gör, anla, bil, konuş, vb.) düzensiz liste içerisinde ve X2 ve X3 şekilde kullanımlarda kelime tamamen veya büyük ölçüde değişmektedir. Düzensiz eylemler, eski İngilizceden kalma bir versiyondur. Modern İngilizcede dili ve yayılmasını kolaylaştırmak adına hem eylemlerin “-di” li geçmiş zaman versiyonları hem de eylemlerden sıfat türetmek için “-d” eki kullanılmak istenmiş fakat halkın en sık kullanılan eylemleri zor da olsa eski halleriyle kullanmaya devam etmeleri düzensiz eylemleri literatürde tutmuştur.

Yani **aslında düzensiz eylem dediğimiz eylemler gerçek ve orijinal versiyonlardır**. “-d” li yapı ise İngilizceyi dünyaya kolay göstermek adına sonradan getirilmiş bir yeniliktir.

Eylem ile “-d” eki arasında gördüğünüz “e” harfi kaynaştırma amaçlıdır. Eylemin sonundaki sessiz harf ile “-d” ekini bağlamaya yarar. Yani, “-ed” diye bir ek yoktur, “-d” diye bir ek vardır.

Eylem (yüklem kökü / imaj)	"X2/-ed" ve anlamı ve İngilizcesi	"X3/-ed" ve anlamı ve İngilizcesi
(düzenli) oyna play	oyna – dı play – ed played	oyna – mış play – ed played
(düzenli) biriktir save	biriktir – di save – d saved	biriktir – mış save – d saved
(düzenli) ağla cry	ağla – dı cry – ed cried	ağla – mış cry – d cried
(düzensiz) git go	git – ti go x 2 went	git – mış go x 3 gone
(düzensiz) anla understand	anla – dı understand x2 understood	anla – mış understand x 3 understood
(düzensiz) koş run	koş – tu =runx 2 ran	koş – muş =runx 3 run
(düzensiz) vur hit	vur – du vur x 2 hit	vur – muş vur x 3 hit

* Eylemlerin 3. Hali yani X3 (veya düzenliyse -ed), yukarıda aktarılan “-mış” anlamının dışında eylemlerin sonuna geldiğinde eyleme “-ılmış, -(i)nmış, -ik, -ılan, -(i)nan, -(i)li, -gın” anlamları katmaktadır. (örneğin: sell x 3 sold sat-ılmış) Gördüğünüz gibi eylem türündeki kelime **X3 uygulandığında artık sıfata dönüşmüştür**. Yukarıdaki tüm ekler birbirleriyle aynı anlama gelmekle beraber eylemleri sıfat yaparlar.

Yukarıdaki tablodan da anlayacağınız üzere eylemlere “-di” anlamı veren X2 ve sıfat yapan X3 düzenli eylemler için İngilizcede “-ed” dir. Düzensiz eylemler de ise bu anlamlar kelimenin kendisinde bir takım değişiklikler yapılarak elde edilir.

Aşağıda düzensiz eylemlere birkaç örnek bulabilirsiniz:

Sırasıyla,

X1	X2	X3
go	went	gone
fly	flew	flown
come	came	come
know	knew	known
think	thought	thought
cut	cut	cut

eylem	eylem – di	eylem – miş
see	saw	seen
catch	caught	caught
make	made	made
shot	shot	shot
meet	met	met
hear	heard	heard

3.EŞİTLİK (=) CÜMLESİ Şimdiki Zaman ve Geçmiş Zaman için ORTAÇ LİSTESİ VE ÖRNEK KULLANIMLAR

TÜRKÇEDEKİ ŞEKLİ	MATEMATİKSEL GÖRÜNTÜSÜ	İNGİLİZCE ÇEVİRİSİ	GEÇMİŞ ZAMAN HALİ (-İDİ)
HASTA – DIR – İM.	BEN HASTA	I AM ILL.	I WAS ILL.
DOKTOR – DUR – SUN.	SEN DOKTOR	YOU ARE A DOCTOR.	YOU WERE A DOCTOR.
İSTANBUL BİR ŞEHİR – DIR .	İSTANBUL CITY	ISTANBUL IS A CITY.	ISTANBUL WAS A CITY.
AMCAM BEKAR – DIR .	AMCAM BEKAR	MY UNCLE IS SINGLE.	MY UNCLE WAS SINGLE.
KIZIM RESSAM – DIR .	KIZIM RESSAM	MY DAUGHTER IS A PAINTER.	MY DAUGHTER WAS A PAINTER.
ÖĞRENCİ – DIR – İZ.	BİZ ÖĞRENCİLER	WE ARE STUDENTS.	WE WERE STUDENTS.
ZEKİ – DIR – SİNİZ.	SİZ ZEKİ	YOU ARE SMART.	YOU WERE SMART.
GÜÇLÜ – DÜR – LER.	ONLAR GÜÇLÜ	THEY ARE STRONG.	THEY WERE STRONG.

EGZERSİZ

Yukarıdaki pratik bilgilerle kısa cümlelerin özne ve eylemlerini değiştirerek Türkçede hayal edebileceğiniz tüm zaman ve formlarda cümle kurabilirsiniz.

Kod Değiştirme Eğitiminiz süresince öğrendiklerinize ek olarak yukarıdaki bilgileri de kullanarak, şimdi lütfen aşağıdaki örnek kısa cümlelerin parantezli olmayan kısımlarını İngilizceye çevirmeye çalışınız:

(İzin veriyorum) Gidebilirsin.	
(Dikkatli ol) Babam gelebilir.	
(Senin için dünyayı) yakarım.	
(Üzülme akşama) tamamlarız.	
(Her gün) konuşuyorum.	
(İşim bu) Konuşurum.	
(Hiç sanmıyorum ama) gelebilir.	
(İstesen arkadaş) olabiliriz.	
(Burası tehlikeli) kaçmalısın.	
(Söz seni yarın) arayacağım.	
(Biz) Aileyiz(dir).	
(Of çok fazla kan) kaybediyor.	
(Bu hikâyeyi) dinlemen lazım.	
(Akşam olmadan) ayrılmak zorundayız .	
(Dün futbol) oynadık.	
(Ödevi) daha yeni bitirdim.	
(Daha hızlı) yürüseler iyi olur.	
(Bugün yolda) para buldum.	
(Geçen akşam çok) gülmüştük.	
(İsteseydin beni) durdurabilirdin.	
(Farkında mısın) babam değişmiş.	
(Nihayet şirketimizi) açmış bulunuyoruz.	

(Önemli bir noktaya) varmış durumdayız.	
(Dikkat etsene) hoca duyabilirdi!	
(Sen oku ben ceketimi) satarım.	
(Şu anda kalp atışını) duyabiliyorum .	
(İçeri gelsene) dans ediyoruz.	
(Görünür olmazsan) İnsanlar seni unutabilir.	
(Yarın kesin) Anıtkabir'i ziyaret edeceğim.	
(Eskiden daha) korkaktın.	
(Çocukken) su satardım.	
(Dün bu saatte) kitap okuyorlardı.	
(Gençliğimde insanlara) güveniyordum.	
Dedem (sağken beni tek eliyle) kaldırırdı.	
(Eskiden) kibardın.	
Yüzümü yıkayacaktım.	
(Çağırsaydın) gelirdim.	
(Çocukken hep) gelirdim.	
(Ben dünyanın en büyük aşığı) olabilirim.	
(Bu sene okul 1.si) olabilirim.	
(O gün) farketmiştim.	
(Aman tanrım) terlemişsin.	
(Borcunu zamanında) ödemeliydin.	
(Erken kalktım çünkü) çalışmam lazımdı.	
(O sırada İngilizce) konuşuyorduk.	
(Şu anda) Hoca konuşuyor.	
(Dün) taşındık.	
(Tüh, sence de) reddetmeli miydim?	
(Ne yani) bakmamam mı lazımdı?	

EGZERSİZ CEVAPLAR

(İzin veriyorum) Gidebilirsin.	You can go.
(Dikkatli ol) Babam gelebilir.	My father may come.
(Senin için dünyayı) yakarım.	I would burn.
(Üzülme akşama) tamamlarız.	We will complete.
(Her gün) konusuyorum.	I (do) speak.
(İşim bu) Konuşurum.	I (do) talk.
(Hiç sanmıyorum ama) gelebilir.	He/She/It might come.
(İstesen arkadaş) olabiliriz.	We could be.
(Burası tehlikeli) kaçmalısın.	You must escape.
(Söz seni yarın) aray acağım.	I am going to call.
(Biz) Aileyiz(dir).	We are a family.
(Of çok fazla kan) kaybediyor.	He/She/It is losing.
(Bu hikâyeyi) dinlemen lazım.	You should listen.
(Akşam olmadan) ayrılmak zorundayız.	We have to leave.
(Dün futbol) oynadık.	We played. (X2)
(Ödevi) daha yeni bitirdim.	I have just finished. (X3)
(Daha hızlı) yürüseler iyi olur.	They had better walk.
(Bugün yolda) para bul dum.	I have found money. (X3)
(Geçen akşam çok) gül müştük.	We had laughed.
(İsteseydin beni) durdurabilirdin.	You could have stopped.
(Farkında mısın) babam değişmiş.	My father has changed.
(Nihayet şirketimizi) aç mış bulunuyoruz.	We have opened.
(Önemli bir noktaya) var mış durumdayız.	We have arrived.
(Dikkat etsene) hoca duyabilirdi!	The teacher might have heard.

(Sen oku ben ceketimi) sat arım.	I would sell.
(Şu anda kalp atışını) duyab ili yorum.	I can hear.
(İçeri gelsene) dans ed iyor uz.	We are dancing.
(Görünür olmazsan) İ nşanlar seni un ut abilir.	People may forget you.
(Yarın kesin) Anı t k abir'i z iy aret ede ce ğim.	I am going to visit Anıtkabir.
(Eskiden daha) korka kt ın.	You were coward.
(Çocukken) su sa ta rdım.	I would/used to sell water.
(Dün bu saatte) k it a p ok u yor la rdı.	They were reading books.
(Gençliğimde insanlara) g ü ve niyordum.	I would/used to trust.
Dedem (Sağken beni tek eliyle) k aldı rı rdı.	My grandfather would lift.
(Eskiden) k i b a rdın.	You were kind.
Y üz ü mü y k ayacaktım.	I was going to wash my face.
(Çağırırsaydın) gel ir dim.	I would have come. (X3)
(Çocukken hep) gel ir dim.	I would/used to come.
(Ben dünyanın en büyük aşığı) ol abi lirim.	I could be.
(Bu sene okul 1.si) ol abi lirim.	I may be.
(O gün) f arket m işt i m.	I had noticed.
(aman tanrım) terle m işsin.	You have sweated.
(Borcunu zamanında) öde m eli y din.	You should have paid.
(Erken kalktım çünkü) ç a lış m am la zı mdı.	I had to work.
(O sırada İngilizce) k onuş u yorduk.	We were speaking.
(Şu anda) Hoca konuş u y or .	The teacher is speaking.
(Dün) taş ı ndık.	We moved.
(Tüh, sence de) r ed d etmeli mi y dim?	Should I have refused?
(Ne yani) b ak m amam mı la zı mdı?	Should I not have looked?

DÜZENSİZ FİLLER EZBER LİSTESİ

X1	X2	X3	Türkçe Kök Karşılığı	✓
arise	arose	arisen	Ayağa kalkmak	
awake	awoke/awakened	awoken	Uyanmak	
be	was/were	been	Olmak,bulunmak	
bear	bore	born/borne	Dayanmak	
beat	beat	beaten/beat	Çırpma, vurma	
become	became	become	Haline gelmek	
befall	befell	befallen	Başına gelmek	
begin	began	begun	Başlamak, baş etmek	
behold	beheld	beheld	Bakmak,dikkat etmek	
bend	bent	bent	Bükme,bükülme	
bet	bet/betted	bet/betted	İddaya girmek	
bid	bid	bid	Teklif etmek	
bind	bound	bound	Bağlamak	
bite	bit	bitten	Isırmak	
bleed	bled	bled	Akmak	
blow	blew	blown	Esmek	
break	broke	broken	Bozmak, kırmak	
breed	bred	bred	Yavrulamak	
bring	brought	brought	Getirmek	
broadcast	broadcast/broadcasted	broadcast/broadcasted	Yayımlamak	
browbeat	browbeat	browbeat	Gözdağı vermek	
build	built	built	İnşaa etmek	
burn	burnt/burned	burnt/burned	Yakmak	
burst	burst	burst	Patlamak	
bust	busted/bust	busted/bust	Batırmak	
buy	bought	bought	Satın almak	
cast	cast	cast	Atfetmek, atmak	
catch	caught	caught	Yakalamak	
choose	chose	chosen	Seçmek	
cling	clung	clung	Tutunmak	
come	came	come	Gelmek	

X1	X2	X3	Türkçe Kök Karşılığı	✓
cost	cost	cost	Mal olmak	
creep	crept	crept	Sürünmek	
cut	cut	cut	Kesmek	
deal	dealt	dealt	İlgilenmek	
dig	dug	dug	Kazmak	
dive	Dived/dove	Dived	Dalmak	
do	did	done	Yapmak	
draw	drew	drawn	Çekmek, çizmek	
dream	dreamt/dreamed	dreamt/dreamed	Hayal kurmak	
drink	drank	drunk	İçmek	
drive	drove	driven	Araba sürmek	
dwell	dwelt/dwelled	dwelt/dwelled	İkamet etmek	
eat	ate	eaten	Yemek yemek	
fall	fell	fallen	Düşmek	
feed	fed	fed	Beslemek	
feel	felt	felt	Hissetmek	
fight	fought	fought	Dövüşmek	
find	found	found	Bulmak	
fit(to be right size)	fit	fit	Uymak	
fit(to tailor,change size)	fit/fitted	fit/fitted	Yakıştırmak	
flee	fled	fled	Kaçmak	
fling	flung	flung	Atılmak	
fly	flew	flown	Uçmak	
forbid	forbade	forbidden	Yasaklamak	
forecast	forecast	forecast	Tahmin etmek	
forego	forewent	foregone	Bırakmak	
foresee	foresaw	foreseen	İleriye görmek	
foretell	foretold	foretold	Gaipden haber vermek	
forget	forgot	forgotten	Unutmak	
forgive	forgave	forgiven	Affetmek	
forsake	forsook	forsaken	Bırakmak	
freeze	froze	frozen	Donmak	
get	got	gotten/got	Almak-elde etmek	
give	gave	given	Vermek	

X1	X2	X3	Türkçe Kök Karşılığı	✓
go	went	gone	Gitmek	
grind	ground	ground	Öğütmek	
grow	grew	grown	Büyümek	
hang	hung	hung	Asmak	
have	had	had	Sahip olmak	
hear	heard	heard	Duymak, işitmek	
hide	hid	hidden	Gizlemek, saklanmak	
hit	hit	hit	Çarpmak, vurmak	
hold	held	held	Taşımak, tutmak	
hurt	hurt	hurt	Acımak, acıtmak	
input	input	input	(veri, vb.)girmek	
inset	inset	inset	Arasına koymak	
interbreed	interbred	interbred	Melezlemek	
interweave	interwove	interwoven	Beraber dokumak	
keep	kept	kept	Saklamak	
kneel	knelt/kneeled	knelt/kneeled	Diz çökmek	
knit	knit/knitted	knit/knitted	Örmek	
know	knew	known	Bilmek	
lay	laid	laid	Sermek	
lead	led	led	Öncülük etmek	
lean	leaned/leant	leaned/leant	Dayamak, yaslanmak	
leap	leapt/leaped	leapt/leaped	Atlamak	
learn	learned/learnt	learned/learnt	Öğrenmek	
leave	left	left	Ayrılmak	
lend	lent	lent	Ödünç vermek	
let	let	let	İzin vermek	
lie	lay	lain	Uzanmak	
light	lit/lighted	lit/lighted	Işık vermek	
lose	lost	lost	Kaybetmek	
make	made	made	Yapmak	
mean	meant	meant	Anlamına gelmek	
meet	met	met	Tanışmak, buluşmak	
mishear	misheard	misheard	Yanlış duymak	
mislay	mislaid	mislaid	Kaybetmek	

X1	X2	X3	Türkçe Kök Karşılığı	✓
mislead	misled	misled	Yanlış yönlendirmek	
misread	misread	misread	Yanlış okumak	
misspell	misspelled/misspelt	misspelled/misspelt	Yanlış hecelemek	
mistake	mistook	mistaken	Yanlış anlamak	
misunderstand	misunderstood	misunderstood	Yanlış anlamak	
mow	mowed	mowed/mow	Biçmek	
outbid	outbid	outbid	Artırmak	
outdo	outdid	outdone	Bastırmak-fark atmak	
outgrow	outgrew	outgrown	Aşmak, hızlı büyümek	
outrun	outran	outrun	Daha hızlı koşmak	
outsell	outsold	outsold	Daha çok satmak	
overcast	overcast	overcast	Bulutla kaplamak	
overcome	overcame	overcome	Alt etmek	
overdo	overdid	overdone	Dozunu kaçırmak	
overdraw	overdrew	overdrawn	Fazla para çekmek	
overeate	overate	overeaten	Fazla yemek yemek	
overhang	overhung	overhung	Üzerinden sarkmak	
overhear	overheard	overheard	Gizlice dinlemek	
overlay	overlaid	overlaid	Bindirmek	
overlie	overlay	overlain	Üzerine yatmak	
overpay	overpaid	overpaid	Fazla ödemek	
override	overrode	overridden	Ağır basmak	
overrun	overran	overrun	Aşmak	
oversee	oversaw	overseen	Bakmak	
oversell	oversold	oversold	Fazla satış yapmak	
overshoot	overshot	overshot	Aşırılığa kaçmak	
oversleep	overslept	overslept	Fazla uyumak	
overtake	overtook	overtaken	Sollamak	
overthrow	overthrew	overthrown	Altüst etmek	
partake	partook	partaken	Andırmak	
pay	paid	paid	Ödemek	
plead	pled/pleaded	pled/pleaded	Savunma yapmak	
pre-set	pre-set	pre-set	Önceden kurmak	
proofread	proofread	proofread	Prova okumak	

X1	X2	X3	Türkçe Kök Karşılığı	✓
prove	proved	proven/proved	İspat etmek	
put	put	put	Koymak	
quit	quit/quitted	quit/quitted	Bırakmak	
read	read	read	Okumak	
rebind	rebound	rebound	Tekrar ciltlemek	
rebuild	rebuilt	rebuilt	Yeniden inşa etmek	
recast	recast	recast	Değişiklik yapmak	
redo	redid	redone	Yeniden yapmak	
re-lay	re-laid	re-laid	Yeniden döşemek	
remake	remade	remade	Tekrar yapmak	
repay	repaid	repaid	Geri vermek	
rerun	reran	rerun	Yeniden göstermek	
resell	resold	resold	Satmak	
reset	reset	reset	Ayarlamak	
rethink	rethought	rethought	Durup düşünmek	
rewind	rewound	rewound	Geri sarmak	
rewrite	rewrote	rewritten	Yeniden yazmak	
rid	rid	rid	Başından atmak	
ride	rode	ridden	Binmek (at)	
ring	rang	rung	Çalmak	
rise	rose	risen	Doğmak,yükselmek	
run	ran	run	Çalıştırmak,koşmak	
say	said	said	Söylemek	
see	saw	seen	Görmek	
seek	sought	sought	Aramak,aranmak	
sell	sold	sold	Satmak	
send	sent	sent	Göndermek	
set	set	set	Bir şekle sokmak	
sew	sewed	sewn/sewed	Dikiş dikmek	
shake	shook	shaken	Çalkalamak,sarsmak	
share	shared	shared	Paylaşmak	
shear	sheared	shorn/sheared	Kırmak	
shed	shed	shed	Dökmek(gözyaşı)	
shine	shined/shone	shined/shone	Parlamak	

X1	X2	X3	Türkçe Kök Karşılığı	✓
shoot	shot	shot	Ateş etmek	
show	showed	shown/showed	Göstermek	
shrink	shrank/shrunk	shrunk	Büzülmek	
shut	shut	shut	Kapatmak	
sing	sang	sung	Şarkı söylemek	
sit	sat	sat	Oturmak	
slay	slew	slain	Katletmek	
sleep	slept	slept	Uyumak	
slide	slid	slid	Akıp gitmek	
sling	slung	slung	Sapanla (taş) atmak	
slit	slit	slit	Kesmek, sökmek	
smell	smelled/smelt	smelled/smelt	Koklamak	
speak	spoke	spoken	Konuşmak	
speed	sped/speeded	sped/speeded	Sürat yapmak	
spell	spelled/spelt	spelled/spelt	Hecelemek	
spend	spent	spent	Harcamak	
spin	spun	spun	Döndürmek	
spit	spit/spat	spit/spat	Tükürmek	
split	split	split	Bölmek	
spoon-feed	spoon-fed	spoon-fed	Şımartmak	
spread	spread	spread	Yayılmak	
spring	sprang/sprung	sprung	Yay gibi fırlatmak	
stand	stood	stood	Ayakta durmak	
steal	stole	stolen	Çalmak, aşımak	
stick	stuck	stuck	Batırmak	
sting	stung	stung	Batmak	
stink	stank/stunk	stunk	Kokmak	
strew	strewed	strewn/strewed	Dağılmak	
stride	strode	stridden	Aşmak	
strive	strove	striven	Çabalamak	
strike(delete)	struck	stricken	Çarpmak	
strike(hit)	struck	struck/stricken	Vurmak	
string	strung	strung	Takmak (ip v.b.)	
strive	strove/strived	striven/strived	Çabalamak	

X1	X2	X3	Türkçe Kök Karşılığı	✓
swear	swore	sworn	Yemin etmek	
sweep	swept	swept	Süpürmek	
swell	swelled	swollen, swelled	Kabarmak	
swim	swam	swum	Yüzmek	
swing	swung	swung	Salıncakta sallanmak	
take	took	taken	Almak	
teach	taught	taught	Öğretmek	
tear	tore	torn	Yırtmak	
tell	told	told	Anlatmak	
think	thought	thought	Düşünmek	
throw	threw	thrown	Atmak	
thrust	thrust	thrust	Batırmak	
tread	trod	trodden, trod	Adımlamak	
unbind	unbound	unbound	Açmak, bağını çözmek	
underlie	underlay	underlain	Asıl nedeni olmak	
understand	understood	understood	Anlamak	
undertake	undertook	undertaken	Üstlenmek	
underwrite	underwrote	underwritten	Altına yazmak	
undo	undid	undone	Geri almak	
unwind	unwound	unwound	Çözmek	
uphold	upheld	unheld	Desteklemek	
upset	upet	upset	Keyfini kaçırmak	
wake	woke/waked	woken/waked	Canlanmak	
wear	wore	worn	Giymek	
weave	wove	woven	Dokumak	
wed	wed/wedded	wed/wedded	Adamak	
weep	wept	wept	Ağlamak	
wet	wet/wetted	wet/wetted	Islatmak	
win	won	won	Kazanmak	
wind	wound	wound	Dolamak, sarmak	
withdraw	withdrew	withdrawn	Çekmek	
wring	wrung	wrung	Acıtmak	
write	wrote	written	Yazmak	

***NOT:** Eğer bir kelimenin sondan ikinci harf sessiz ve son harf "e" ise o kelime %99 düzenlidir. İstisnalar çok az: make, take, shake vb.

-Dİ'Lİ ZAMANLAR

1.-Di'li Geçmiş Zaman (did):

Bir cümlemin yüklemiyle bağlantı kuran veya hissedilen zaman zarfı (zaman birimi) "**2 dakika önce, 1 saat önce, dün, geçen hafta, geçtiğimiz ay, 2013'te, çocukluğu(m)da, ölmeden önce**" vb. gibi geçmişte kalmış bir zaman birimiye **-di'**nin ortaç listesindeki karşılığı "**did**" olup anlamı geçmiş bir zaman birimi için **"-di"** dir. (Örn: yap-tı, gel-di, anla-dı, görüş-tü vb). "**Did**" ortacı tıpkı "**do/does**" gibi olumlu cümlelerde atılırken varlığını son harf olan **"-d"** imajın (eylemin) sonuna eklenmek suretiyle belli eder. [oynadı did play play(e)d]

Ancak, düzensiz eylemlerde **did**'in **-ed** uzantısı eylemin sonuna eklenemediğinden olumlu cümleler için **-di** anlamı **X2** ile verilir (gitti did go go x2 went).

Olumsuz ve soru cümlelerinde herhangi bir düşme söz konusu değildir, diğer ortaçlar nasıl kullanılıyorsa **did** ortacı da aynı şekilde kullanılacak.

ÖRNEKLER

Dün futbol oynadık.	We did play football yesterday.	We played football yesterday.
2013'te evi boyadım.	I did paint the house in 2013.	I painted the house in 2013.
Geçen akşam bunu fark ettin.	You did notice this last night.	You noticed this last night.
Geçen hafta konuştuk.	We did talk last week.	We talked last week.
Beni 2 ay önce gördü.	He did see me two months ago.	He saw me two months ago.
Atatürk bu ülkeyi sevdi.	Atatürk did love this country.	Atatürk loved this country.

2.-Di'li Geçmemiş Zaman (-miş durumda):

Bir cümlemin yüklemiyle bağlantı kuran veya hissedilen zaman zarfı "**şimdi, bugün, bu hafta, bu ay, bu sene, 2014'te, hayatım boyunca, -dığı(m)dan beri vb.**" gibi geçmişte kalmamış yani "**Geçmemiş**" bir zaman birimiye **-di'**nin ortaç listesindeki karşılığı doğrudan bulunamaz. Bu durumda önce Türkçesini açıp netleştirmek gerekir. "**Geçmemiş -di'**"nin Türkçedeki açık hali **"-miş durumda"** olup asıl ortaç "**durumda**" kelimesidir. **"-miş"** sadece bir ektir ve duyulanlar (rivayet) hariç daima arkasında "**durumda**" ortacını saklar.

Buna göre, geçmemiş olduğu anlaşılan tüm **-di'**ler **-miş -miş durumda have + İm[-ed]**

Ancak, eylemin düzensiz olması halinde imaj'ın sonuna **-ed** gelemeyeceğinden **-miş** anlamı **X3** ile verilir.

İngilizcede nasıl «do» ortacı düşüyor ve siz onun varlığını olmamasından anlıyorsanız Türkçede de «**durumda**» ortacı düşer ve eylemin arkasındaki “-miş” bize «**durumda**» ortacının varlığını işaret eder. Bu durumda yapmanız gereken şey “... -miş” gördüğünüz her yüklemde, -miş’in arkasına «**durumda**» ortacını otomatik ilave etmektir.

*******HATIRLA: "...-MIŞ" GÖRDÜĞÜN YERE "DURUMDA" KOY*******

Ancak çoğu zaman yüklemde “-miş” görmeyebilirsiniz. Çünkü büyük ihtimalle Türkçe, “-di” li geçmiş zamandan esinlenerek “-miş” yerine “-di” kullanmıştır. İşte asıl sorun da bu noktada başlayacaktır: «**Hangi -di**» ?

-di 'li **geçmiş** zaman mı? (did)

-di 'li **geçmemiş** zaman mı? (-miş durumda ... | ... have + İmajx3)

Adından da anlaşılacağı üzere,

“-di 'li **Geçmiş Zaman**” cümlesinin ortacı «**did**» ve Zaman Zarfı geçmiş bir zaman olmalı: «**dün, geçen hafta, çocukken, 2015'te vb.**»

“-di 'li **Geçmemiş Zaman**” cümlesinin ise Ortacı «**have ...x3**» ve Zaman Zarfı geçmemiş bir zaman olmalı: «**bugün, bu hafta, hayatımda, bu yıl...vb.**»

***NOT: “-di” li cümlede herhangi bir zaman zarfı veya bize geçmiş zamanı hissettirecek bir ipucu da yoksa, tüm “-di” ler “-miş durumda” olarak yorumlanmalıdır.**

Örnek:

* “Hey, bir kedi gördüm.”	“ Hey, I have seen a cat! ” (seen: see x3)
* “Maalesef, onlar taşındılar.”	“Unfortunately, they have moved .”
* “Zayıflamışsın.”	“You have lost weight.” (lost: lose x3)

*** -miş: zaman değil durum bildirir***

“-miş durumda” için Genel Örnekler:

Bugün oynadık.	We have [play x3]	We have played today. (Oyna-mış durumda-yız.)
Bu yıl boyadılar.	They have [paint x3]	They have painted this year.
Farkettiliz.	You have [notice x3]	You have noticed ! (Farket-miş durumda-sınız.)
Bu hafta konuştuk.	We have [speak x3]	We have spoken this week.
Bizi gördü!	He has [see x3]	He has seen us! (Bizi gör-müş durumda-)
Bu ülkeyi sevdim.	I have [love x3] this country	I have loved this country.
Terlemişsin.	You have [sweat x3]	You have sweated . (Terle-miş durumdasın.)

***NOT:** He, she, it ve tüm 3. Tekil şahıslar için “durumda” ortacının karşılığı “has”dir. “Has” aslında **does+have**dir. Ancak zaman içerisinde kullanım şekli “has” e dönüşmüştür.

TERS DÜZ MESAJLAR:

- Would / could / should / might ortaqları ardından have yardımcı ortacı almışsa, ağızdan çıkan eylemin gerçekleşmediğini yani ters mesaj olduğunu,
- Bir önceki maddede belirtilen ortaqlar ardından have yardımcı ortacı almamışsa ağızdan çıkan eylemin gerçekleştiğini yani düz mesaj olduğunu anlamamız konusunda ipucu verir.

NOT: Have'in yardımcı ortaql olarak kullanıldığını anlamamız için mutlaka kendisinden hemen sonra eylemX3 alıp almadığını bakın. Aksi takdirde have yardımcı ortaql değil **İMAJ (EYLEM)**'dir. Have, yardımcı ortaql olarak kullanıldığında "durumda ol-" anlamı verir.

Örnek:

I would talk to him about his problems.

Çeviri: Onunla problemleri hakkında konuşurdum. (geçmişte rutin olarak)
Ağızdan çıkan söz/eylem gerçekleşti.

I would have talked to him about his problems.

Çeviri: Onunla problemleri hakkında konuşmuş durumda olurdum.

Yorum: Onunla problemleri hakkında konuşurdum (ama konuşmadım)
Ağızdan çıkan söz/eylem gerçekleşmedi.

Geçmiş Zamanda Çok Anlamalı Ortaqlar

TÜRKÇE CÜMLE (Ortaql + İDİ)	İNGİLİZCE ÇEVİRİSİ (Ortaql X2)	ARKA PLAN VE MESAJLAR
-er idi	would	DÜZ MESAJ (Söylenen şey gerçekleşmiş)
-er idi	would have d	TERS MESAJ (Söylenen şey gerçekleşmemiş)
-meli idi	Had to	DÜZ MESAJ (Söylenen şey gerçekleşmiş)
-meli idi	should haved	TERS MESAJ (Söylenen şey gerçekleşmemiş)
-ebilir di (ihtimal)	might	DÜZ MESAJ (Söylenen şey gerçekleşmiş)
-ebilir idi (ihtimal)	might haved	TERS MESAJ (Söylenen şey gerçekleşmemiş)
-ebilir idi (kapasite)	could	DÜZ MESAJ (Söylenen şey gerçekleşmiş)
-ebilir idi (kapasite)	could haved	TERS MESAJ (Söylenen şey gerçekleşmemiş)

NOT: Geçmiş zamanda- ebilirdi kullanımı için might yerine popüler kullanımı olan was/were likely to tercih edilir.

DÜZ & TERS MESAJ UYGULAMALAR

Parantez içi sadece bağlamı vermek içindir. Bu yüzden çevrilmemiştir.

1) Her sabah kardeşlerimizle okula giderdik. (Ne güzel günlerdi!)	
2) Kardeşlerimizle okula giderdik. (Taşınmasaydın.)	
3) Şu belgeyi imzalamalıydın. (Her zaman ki gibi.)	
4) Şu belgeyi imzalamalıydın. (Toplantıya gittin.)	
5) Erken yatmış olabilirlerdi. (Eğer misafir gelmeseydi).	
6) Fransızca öğrenebilirdi. (Fransa'da yaşadığı zaman.)	
7) Fransızca öğrenebilirdi. (Düzenli çalışmadı.)	

8) Ünlü sanatçı geçmiş hakkında konuşmazdı. (Öyle bir huyu yoktu.)	
9) Ünlü sanatçı geçmiş hakkında konuşmazdı. (Ama dayanamadı.)	
10) Bir önceki başkanımız gereksiz yasaları yürürlükten kaldıramıyordu. (Öyle bir yetkisi yoktu.)	
11) Bir önceki başkanımız gereksiz yasaları yürürlükten kaldıramazdı. (Eğer ona bu yetki verilmeseydi.)	
12) Konuyu tekrar gözden geçirmek için öğrencilerimize ekstra ders düzenlemek zorunda değildik. (Çünkü öğrenciler öğrenmişti.)	
13) Konuyu tekrar gözden geçirmek için öğrencilerimize ekstra ders düzenlememeliydik. (Ama buna ihtiyaç duyduk.)	
14) Fabrikadaki yoğun karbondioksit gazı çalışanları zehirleyemezdi. (Eğer çalışanlar maske taksaydı.)	

DÜZ & TERS MESAJ UYGULAMALAR / CEVAP ANAHTARI

1) Her sabah kardeşlerimizle okula giderdik. (Ne güzel günlerdi!)	We would go to (the) school with our siblings every morning.
2) Kardeşlerimizle okula giderdik. (Taşınmasaydın.)	We would have gone to the school with our siblings.
3) Şu belgeyi imzalamalıydın. (Her zaman ki gibi.)	You had to sign that document.
4) Şu belgeyi imzalamalıydın. (Toplantıya gittin.)	You should have signed that document.
5) Erken yatmış olabilirlerdi. (Eğer misafir gelmeseydi.)	They might have gone to bed early.
6) Fransızca öğrenebilirdi. (Fransa'da yaşadığı zaman.)	She could learn French.
7) Fransızca öğrenebilirdi. (Düzenli çalışmadı.)	She could have learnt French.
8) Ünlü sanatçı geçmişi hakkında konuşmazdı. (Öyle bir huyu yoktu.)	The well-known artist would not talk about his past.
9) Ünlü sanatçı geçmişi hakkında konuşmazdı. (Ama dayanamadı.)	The well-known artist would not have talked about his past.
10) Bir önceki başkanımız gereksiz yasaları yürürlükten kaldıramıyordu. (Öyle bir yetkisi yoktu.)	Our previous president could not repeal the redundant laws.
11) Bir önceki başkanımız gereksiz yasaları yürürlükten kaldıramazdı. (Eğer ona bu yetki verilmeseydi.)	Our previous president could not have repealed the redundant laws.
12) Konuyu tekrar gözden geçirmek için öğrencilerimize ekstra ders düzenlemek zorunda değildik. (Çünkü öğrenciler öğrenmişti.)	We did not have to arrange an extra lesson for our students to review the subject.
13) Konuyu tekrar gözden geçirmek için öğrencilerimize ekstra ders düzenlememeliydik. (Ama buna ihtiyaç duyduk.)	We should not have arranged an extra lesson for our students to review the subject.
14) Fabrikadaki yoğun karbondioksit gazı çalışanları zehirleyemezdi. (Eğer çalışanlar maske taksaydı.)	The intense carbondioxyde gas in the factory might not have poisoned the workers.

Türkçe
bilenlere
İngilizce
öğretebilen
metod

**TANER
ÇAĞLI**

**KOD
DEĞİŞTİRME
METODU**

**İNGİLİZCE
EĞİTİM
MATERYALİ**